

Protocol Palliatieve kit Midden-Holland

Naar voorbeeld van 'Huisarts en zorg' Gorinchem e.o.

Versie 24 mei 2023

1. Inleiding

De palliatieve kit is een box waarin zich alle benodigde hulpmiddelen bevinden om (acute) symptomen in de palliatieve terminale fase direct te behandelen. Het is een idee van Laurens van Ede, huisarts in Werkendam, uitgewerkt en door VGZ als Good Practice omarmd. In Midden-Holland zien we de meerwaarde in tijd, kosten en zorg en implementeren om die redenen deze kit.

De palliatieve kit is een relatief nieuw initiatief en hierdoor nog volop in ontwikkeling. In dit protocol worden algemene afspraken en procedures beschreven. Meer gedetailleerde afspraken tussen apothekers en huisartsen zijn handig om te maken, afhankelijk van de lokale situatie. Daarom zijn als voorbeeld, in [bijlage 9](#), mogelijke gedetailleerde afspraken tussen huisartsen en apothekers toegevoegd. Dit protocol zal eind 2023 geëvalueerd en zo nodig aangepast worden, afhankelijk van hoe de ervaringen met de palliatieve kit in de praktijk zijn, zowel voor huisarts en apotheker.

Eventuele vragen of opmerkingen zijn van harte welkom bij de kerngroep Palliatieve Kit:

- Gerry Wiesenhaan, huisarts namens Mediis G.Wiesenhaan@mediis.nl
- Hayel Köse, apotheker namens SAMH h.kose@apotheekzevenhuizen-moerkapelle.nl
- Ingrid Epping vertegenwoordiger wijkverpleging ingrid.epping@zorgpartners.nl
- Irma Schreuder, namens het Technisch Team i.schreuder@zorgbrug.nl
- Ineke Weverling, netwerk coördinator Palliatieve Zorg Midden-Holland ineke@gedeeldezorgmh.nl

2. Doel

De palliatieve kit is bedoeld voor het snel en adequaat opvangen van plotselinge verslechtering of andere acute problemen bij palliatieve terminale patiënten in de thuissituatie, zowel binnen als buiten kantooruren.

Doordat de juiste spullen, inclusief administratieve zaken als uitvoeringsverzoeken, al bij de patiënt thuis aanwezig zijn, kan de patiënt snel geholpen worden, hoeft er in het acute moment minder geregeld te worden en kost het minder tijd voor de huisarts. De thuiszorg kan in overleg met de (dienstdoende) huisarts starten met de inzet van de palliatieve kit.

3. Inhoud van palliatieve kit

De kit bevat morfine, midazolam, injectie-, verband- en kathettermiddelen. Zie [bijlage 1](#).

Deze inhoud is weloverwogen samengesteld. Aan de diverse persoonlijke wensen kan niet worden voldaan, omdat bij variatie in de samenstelling, een vergoeding door de zorgverzekeraar onmogelijk wordt. Ook voor de HAP arts of het technisch team is verscheidenheid in inhoud niet werkbaar, zij moeten kunnen rekenen op een bekende vastgestelde inhoud om niet mis te grijpen.

Een aantal apothekers zal bijhouden hoe vaak de verschillende materialen uit de kit gebruikt worden. Tijdens de evaluatie van het gebruik van de kit eind 2023 zal dit worden besproken in de kerngroep. Naar aanleiding hiervan en eventuele aanpassingswensen van de gebruikers zou de inhoud van de kit kunnen veranderen. Hierover zullen alle betrokken partijen geïnformeerd worden.

4. Indicaties voor gebruik palliatieve kit

Bij welke patiënten de palliatieve kit ingezet kan worden, is ter beoordeling van de eigen huisarts. Dit zal onder andere afhankelijk zijn van de patiënt en zijn naasten, het ziektebeeld van de patiënt en het te verwachten beloop.

Als mogelijke palliatieve sedatie aanstaande is, is de aanwezigheid van de kit van grote waarde met name voor avond, nacht en weekeinde.

De huisarts zal gaan ervaren bij welke patiënten en op welk moment de inzet van de palliatieve kit meerwaarde heeft.

5. Aanvragen van palliatieve kit door huisarts bij apotheek

De huisarts maakt (lokale) afspraken met de apotheker over hoe de palliatieve kit wordt aangevraagd. In ieder geval zorgt de huisarts voor:

- Een ondertekend recept op naam van de patiënt voor de palliatieve kit (voor medicatie en materialen) zie [bijlage 2](#).
- Een ondertekend uitvoeringsverzoek, zie [bijlage 3](#).

6. Levering van palliatieve kit

- De apotheek zorgt dat de palliatieve kit de afgesproken inhoud bevat.
- De apotheek zorgt dat het ondertekende uitvoeringsverzoek toegevoegd wordt aan de palliatieve kit.
- De apotheek zorgt dat de palliatieve kit 'geseald' wordt.
- Huisarts en apotheek maken (lokaal) afspraken wie de palliatieve kit bij de patiënt aflevert.

7. Informatie voor patiënten en naasten

De huisarts geeft uitleg aan patiënt en naasten over de palliatieve kit:

- Het doel van de aanwezigheid van de palliatieve kit is dat er in acute situaties snel gehandeld kan worden door thuiszorg en/of (dienstdoende) huisarts.
- Er kunnen kosten gerekend worden door de apotheek voor bepaalde gebruikte materialen als blijkt dat deze niet worden vergoed door de zorgverzekeraar.
- De huisarts spreekt met de patiënt en thuiszorg af wie er gebeld moet worden buiten kantooruren bij acute problemen of snelle achteruitgang. Dit kan de eigen huisarts zijn, maar ook de dienstdoende huisarts via de huisartsenpost.

8. Gebruik van palliatieve kit door huisarts en thuiszorg

- Als de palliatieve kit geleverd is bij de patiënt meldt de eigen huisarts de aanwezigheid van de kit bij de huisartsenpost, via het WebHis ArtsPortaal.
- De huisarts zorgt ook dat de betrokken thuiszorgorganisatie op de hoogte is van het doel en de aanwezigheid van de palliatieve kit inclusief uitvoeringsverzoeken.
- De thuiszorg kan in overleg met de dienstdoende huisarts en op basis van de uitvoeringsverzoeken in de palliatieve kit zo nodig morfine- en/of midazolam injectievloeistof toedienen, een subcutane katheter plaatsen, een verblijfskatheter plaatsen en/of verbandmiddelen gebruiken.
- Zie [bijlage 8](#) voor een handleiding voor het gebruik van de BD Saf-T-Intima voor subcutane infuustherapie.
- Toediening van morfine- en/of midazolam injectievloeistof wordt geregistreerd op de toedienlijst in de palliatieve kit, zie [bijlage 6](#).

9. Aanvraag van tussentijdse aanvullingen bij de apotheek

Aanvullingen hoeven alleen te worden aangevraagd indien de verwachting is, dat deze nog door de patiënt zelf zullen worden gebruikt. Bij retournering van de kit naar de apotheek (na overlijden) zal de kit weer volledig gevuld worden, een apart recept is dan dus niet nodig.

- Een aanvulling van morfine- en/of midazolam injectievloeistof kan door de huisarts digitaal worden aangevraagd met het document “Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit” [bijlage 4](#).
- Alle materialen, exclusief de morfine- en midazolam injectievloeistof, kunnen worden aangevraagd middels het document “Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit” dat in de palliatieve kit aanwezig is, zie [bijlage 5](#).

10. Retournering naar de apotheek

- Huisarts meldt het overlijden van de patiënt aan de apotheek.

- Huisarts en apotheek maken (lokaal) afspraken wie er verantwoordelijk is voor retour van de palliatieve kit.
- Apotheek controleert de palliatieve kit en vult deze zo nodig aan. De ongebruikte materialen worden gecontroleerd op vervaldatum en worden eventueel hergebruikt
- Midazolam en morfine mogen, ook al zijn deze producten niet gebruikt, niet worden hergebruikt en moeten dus altijd worden vervangen.

11. Declaratie van de palliatieve kit

De apotheek kan de volgende zaken in rekening brengen bij de patiënt:

De palliatieve kit wordt door de apotheker gedeclareerd bij VGZ op de datum van uitgifte met declaratiecode 10520 van prestatiecodelijst 064 (hulpmiddelenzorg) behorend tot de standaard AP304 Declaratie farmaceutische hulp. De Zorgaanbieder mag de hulpmiddelen onderdeel van de palliatieve kit, declareren tegen een bedrag van € 75,00. Dit bedrag bestaat uit: gemiddeld verbruikte materiaalkosten € 50,00, arbeidskosten € 25,00. Inclusief btw maakt dat €81,75. De kit heeft een zi nummer: 97095017

- De vergoeding is exclusief de ampullen midazolam en morfine.
- Voor de uitgifte van midazolam en morfine mag de apotheek afleverkosten en, indien het gaat om een eerste uitgifte, eerste uitgiftekosten berekenen.

12. Gebruik van de palliatieve kit in de hospices

- Uiteraard kan een huisarts ook voor een patiënt in een hospice een kit aanvragen. Deze wordt op naam verstrekt en na overlijden weer geretourneerd. De werkwijze is gelijk aan die van een thuiswonende patiënt.

13. Evaluatie protocol en gebruik palliatieve kits

Eind 2023 zal de palliatieve kit (en de bijbehorende afspraken en documenten) geëvalueerd worden. Mochten jullie gedurende het jaar al input hiervoor hebben, horen we dit graag.

- Gerry Wiesenhaan, huisarts namens Mediis (G.Wiesenhaan@mediis.nl)
- Hayel Köse, apotheker namens SAMH h.kose@apotheekzevenhuizen-moerkapelle.nl
- Ingrid Epping vertegenwoordiger wijkverpleging ingrid.epping@zorgpartners.nl
- Irma Schreuder, namens het Technisch Team i.schreuder@zorgbrug.nl
- Ineke Weverling, netwerk coördinator Palliatieve Zorg Midden-Holland ineke@gedeeldezorgmh.nl

14. Bijlagen

Bijlage 1 Inhoud palliatieve kit

Bijlage 2 Recept voor palliatieve kit

Bijlage 3 Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit

Bijlage 4 Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit

Bijlage 5 Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit

Bijlage 6 Toedienlijst medicatie

Bijlage 7 Tellijst gebruikte morfine ampullen

Bijlage 8 Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus

Bijlage 9 informatiefolder patiënten

Inhoud palliatieve kit (bijlage 1)

Medicatie

10 st	Midazolam	5 mg / 1 ml	
10 st	Morfine	10 mg / 1 ml	
10 st	Natriumchloride	0,9%	10 ml

Spuiten / naalden / infuussysteem

4 st	BD Saf-T-Intima		
20 st	Spuiten	Luerlock	2 ml
1 st	Spuut	Luer	10 ml
20 st	Veilige optreknalden	Met filter	
20 st	Veilige naalden	Subcutaan	0,6mmx25mm
10 ST	Rode Afsluitdopjes		
1 st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

1 pak	Gaasjes	Onsteriel	10 x 10 cm
1 rol	Hechtpleister		2,5 cm
1 st	Alcohol 70%		100 ml
4 st	Tegaderm Film IV		

Handschoenen

5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

1 st	Catheter inbrengset		
1 st	Catheter	Silicone	CH 14
1 st	Catheter	Silicone	CH 16
1 st	Urinezak (lange slang)	Leegbaar	2 liter
1 st	Bedbeugel		
2 st	Transafix nr2		9x3 cm

Documenten

	Protocol palliatieve kit		
Bijlage 2	Inhoud palliatieve kit		in de kit
Bijlage 3	Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit		in de kit
Bijlage 4	Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit		in de kit
Bijlage 5	Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit		in de kit
Bijlage 6	Toedienlijst medicatie		in de kit
Bijlage 7	Tellijst gebruikte morfine ampullen		in de kit
Bijlage 8	Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus		in de kit
Bijlage 9	Informatiefolder patiënten		buiten de kit

Recept voor palliatieve kit (Bijlage 2)

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Medicatie

	10 st	Midazolam	5 mg / 1 ml	
	10 st	Morfine	10 mg / 1 ml	
	10 st	Natriumchloride	0,9%	10 ml

Spuiten / naalden / infuussysteem

	4 st	BD Saf-T-Intima		
	20 st	Spuiten	Luerlock	2 ml
	1 st	Spuut	Luer	10 ml
	20 st	Veilige optreknaalden	Met filter	
	20 st	Veilige naalden	Subcutaan	0,6mmx25mm
	10 ST	Rode Afsluitdopjes		
	1 st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

	1 pak	Gaasjes	Onsteriel	10 x 10 cm
	1 rol	Hechtpleister		2,5 cm
	1 st	Alcohol 70%		100 ml
	4 st	Tegaderm Film IV		

Handschoenen

	5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
	5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

	1 st	Catheter inbrengset		
	1 st	Catheter	Silicone	CH 14
	1 st	Catheter	Silicone	CH 16
	1 st	Urinezak (lange slang)	Leegbaar	2 liter
	1 st	Bedbeugel		
	2 st	Transafix nr2		9x3 cm

naam arts

Handtekening

Datum

Uitvoeringsverzoek palliatieve kit (bijlage 3)

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Gevraagde medisch technisch handeling	handtekening arts
inbrengen BD-Saf-T-Intima subcutaan	
inbrengen verblijfskatheter	
toedienen morfine bij pijn of dyspneu tot 6 maal daag tien mg subcutaan	
toedienen midazolam bij onrust tot 6 maal daags subcutaan	

Opdrachtgever

Naam arts

Telefoonnummer

Datum

Handtekening

Recept aanvulling medicatie palliatieve kit (Bijlage 4)

Formulier naar lokale apotheek mailen via zorgmail

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Medicatie

	.. st	Midazolam	5 mg / 1 ml	
	.. st	Morfine	10 mg / 1 ml	
	.. st	Natriumchloride	0,9%	10 ml

naam arts

handtekening

datum

Recept aanvulling materialen palliatieve kit (Bijlage 5)

Formulier naar lokale apotheek mailen via zorgmail

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Spuiten / naalden / infuussysteem

	4 st	BD Saf-T-Intima		
	20 st	Spuiten	Luerlock	2 ml
	1 st	Spuit	Luer	10 ml
	20 st	Veilige optreknalden	Met filter	
	20 st	Veilige naalden	Subcutaan	0,6mmx25mm
	10 ST	Rode Afsluitdopjes		
	1 st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

	1 pak	Gaasjes	Onsteriel	10 x 10 cm
	1 rol	Hechtpleister		2,5 cm
	1 st	Alcohol 70%		100 ml
	4 st	Tegaderm Film IV		

Handschoenen

	5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
	5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

	1 st	Catheter inbrengset		
	1 st	Catheter	Silicone	CH 14
	1 st	Catheter	Silicone	CH 16
	1 st	Urinezak (lange slang)	Leegbaar	2 liter
	1 st	Bedbeugel		
	2 st	Transafix nr2		9x3 cm

naam arts

handtekening

datum

Toedienlijst medicatie (Bijlage 6)

Andere toedienlijst (bv van eigen organisatie) mag ook gebruikt worden.

Deze lijst hoeft niet retour naar apotheek.

Naam patiënt:

Geboortedatum:

naam arts:

Morfine 10 mg/ 1 ml

datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker	datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker

Midazolam 5 mg/ml

datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker	datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker

Tellijst gebruikte morfine ampullen (Bijlage 7)

Datum	Aantal ampullen morfine 10 mg / 1 ml	Volledige naam
Totaal		

Let op:

Dit is een tellijst. Deze lijst kan niet gebruikt worden als recept.
De huisarts moet een handgeschreven recept voor morfine toevoegen.

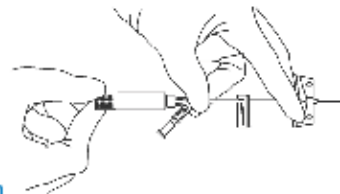
BD Saf-T-Intima™ voor subcutane infuustherapie

Praktijktips

Voordat u begint

Was uw handen en bereid de huid van de patiënt voor volgens de procedures en richtlijnen van uw instelling.

1

Vorbereiden

- Neem de katheter zoals op de afbeelding en draai de witte veiligheidscilinder om de naald vrij te maken. (Fig. 1)
- Zorg ervoor dat de schuine kant van de naald ('bevel') opwaarts gericht is en dat de katheter zich niet voorbij de punt bevindt vóór insertie.

2A

2B

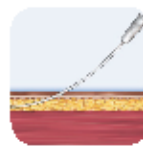

Insertie

- Neem de ruwe zijde van de vleugels vast en knijp ze stevig samen. (Fig. 2A)
- Knijp voorzichtig met duim en wijsvinger in de huid rond de gekozen insertieplaats om het subcutane weefsel te herkennen. (Fig. 2B)
- Breng de katheter en de naald over de volledige lengte in de huid onder een hoek van 30° - 45°. (Fig. 2B)

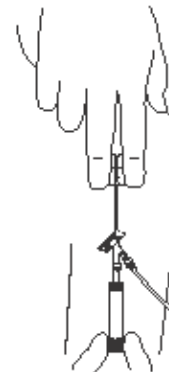
3

Zorg ervoor dat het uiteinde van de canule goed in de subcutane laag vlak onder de huid zit - 2 mm dik

Naald verwijderen

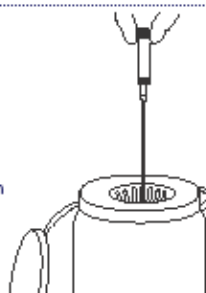
- Leg de vleugels plat op de huid en trek aan de witte veiligheidscilinder met een rechte, continue beweging tot de veiligheidscilinder loskomt van het veiligheidssysteem. (Fig. 3)

4

Wegwerpen

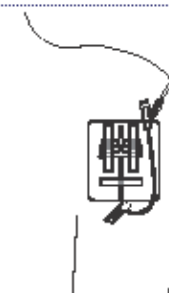
- Deponeer de naald meteen in een punctieresistente, lekbestendige naaldencontainer.

5

Stabiliseren

- Bevestig de katheter en breng een steriel verband aan volgens het protocol van uw instelling.

BD Medical
 info.benelux@europe.bd.com
 Tel. NL: +31 20 654 57 13
 Tel. B: +32 53 72 05 52
 www.bd.com/europe/safety/nl/

Tenzij anders aangegeven, zijn BD, BD Logo en alle andere merken eigendom van Becton, Dickinson and Company ©2013 BD. MED1112107

Patiënten informatie

Palliatieve kit

Als u niet meer beter kunt worden, kunnen de huisarts en de wijkverpleging nog wel veel voor u doen. Zij kunnen ervoor zorgen, dat u minder pijn of andere ongemakken heeft. Dit heet palliatieve zorg. Voor de terminale, de laatste fase heeft uw huisarts voor u een palliatieve kit aangevraagd.

Inhoud palliatieve kit

In de palliatieve kit zitten medicijnen en hulpmiddelen. U zult niet sterven door deze medicijnen. Ze helpen u als u bijvoorbeeld veel pijn krijgt of benauwd wordt. Doordat de box bij u in huis staat, kunnen de thuiszorg of huisarts u snel helpen.

Ga niet zelf met de spullen in de kit aan de slag!

Kosten

De medicijnen in de box worden vergoed door de zorgverzekeraar. Niet alle hulpmiddelen in de kit worden vergoed door alle zorgverzekeraars. In dat geval komt er soms nog een rekening van uw apotheek.

Wat moet ik doen bij problemen?

Uw huisarts spreekt met u en de wijkverpleging af wie er gebeld moet worden bij plotselinge problemen. Soms is dit uw eigen huisarts, soms de Huisartsen Post Midden-Holland (HAP MH). De huisarts of thuiszorg beslist of er spullen uit de kit nodig zijn.

Ga niet zelf met de spullen in de kit aan de slag!

HAP MH Gouda

Huisartsenspoedzorg in de avond, nacht en weekend, die niet kan wachten tot de volgende werkdag www.hapmh.nl . telefoon 0182 322 488

Informatie

Met vragen over de palliatieve kit kunt u terecht bij uw huisarts.

Meer informatie over palliatieve zorg of het levenseinde vindt u op onderstaande websites

www.verpalliatievezorg.nl

www.thuisarts.nl/levenseinde